

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Altmış dördüncü İnikat

5.V.1958 Pazartesi

Münderecat

	Sayfa
1. — Sabık zabıt hulâsası	18:19
2. — Havale edilen evrak	19
3. — Yoklama	19
4. — Müzakere edilen maddeler	19
1. — İmar ve İskân Vekâleti kuruluş ve vazifeleri hakkında kanun lâyihası ve Nafia, Dahiliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/128)	19:35

1. — SABIK ZABIT HULASASI

Büyük Millet Meclisi Reisi Refik Koraltan, İsviçre'de geçirdiği ameliyat münasebetiyle Türkiye Büyük Millet Meclisinin izhar buyurduğu yakın alâkadan dolayı teşekkürü mutazammın beyanatta bulundu.

İskân kanunu lâyihasını görüşmek üzere bir Muvakkat Encümen teşkili kabul edildi.

Urfa Mebusu M. Yaşar Alhas'ın, Siverek Ortaokulu öğretmen kadrosunda münhal bulunup bulunmadığına,

Ankara Mebusu Hasan Tez'in, Orta - Doğu Teknik Üniversitesi için istimlak edilen arazi bedellerinin hangi esaslara göre takdir edildiğine,

Urfa Mebusu M. Yaşar Alhas'ın, Urfa vilâyetinin merkez ve kazalarındaki ilkokulların ihtiyaca kâfi gelip gelmediğine,

Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Mardin Lisesi binasının inşasına bu yıl başlanıp başlanmıyacağına,

Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Midyat, Nusaybin, Cizre, Savur, Kızıltepe ve Derik

ortaokullarının öğretmen kadrosuna,

Zonguldak Mebusu Suat Başol'un, kadrosuzluk yüzünden terfi edemiyen öğretmen mevcudolup olmadığına dair olan şifahi sual takrirlerine Maarif Vekili Celâl Yardımcı ayrı ayrı cevap verdi.

Zonguldak Mebusu Suat Başol'un, Bartın Çimento Fabrikasının inşa durumuna dair Sanayi Vekilinden şifahi sualine Sanayi Vekâleti Vekili Abdullah Aker cevap verdi.

İmar ve İskân Vekâleti kuruluş ve vazifeleri hakkındaki kanun lâyihasının maddelerinin müzakeresine devam olundu.

5 . V . 1958 Pazartesi günü saat 15 te toplanılmak üzere İnikada nihayet verildi.

Reisvekili	Kâtip
Bursa Mebusu	Zonguldak Mebusu
Agâh Erozan	Mustafa Sarac

Kâtip

Kırklareli Mebusu
Mehmet Ali Ceylân

Sualler

Şifahi sualler

1. — Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Mardin'in Gercüş ve Midyat kazalarında 1957 milletvekilleri seçimi tarihinden beri vukubulan katil ve yaralama vakalarının miktarına dair şifahi sual takriri Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir. (6/146)

2. — Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Gercüş'ün Hisar köyünde vukubulan çarpışma dolayısıyla Mardin Vali Vekilinin adli işlere müdahale ettiğinin doğru olup olmadığına dair şifahi sual takriri Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir. (6/147)

3. — Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Mardin vilâyeti dâhilinde 1954 Mayısından beri vukubulan katil vakalarına dair şifahi sual takriri Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir. (6/148)

4. — Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Mardin bölgesinde 1954 yılından beri vukubulan silâhlı soygun hâdiselerinin miktarına dair şifahi sual takriri Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir. (6/149)

5. — Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Mardin emniyet ve jandarma mensuplarından bâzıları hakkında ilgili makamlara intikal etmiş şikâyet mevcudolup olmadığına dair şifahi sual takriri Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir. (6/150)

6. — Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, 1950 senesinden beri Mardin'de kaç vali ve vali-vekilinin vazife gördüğüne dair şifahi sual takriri Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir. (6/151)

7. — Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Mardin'in Rişmil köyünde vukubulan silâhlı çarpışmaya dair şifahi sual takriri Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir. (6/152)

8. — Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Suriye hududu boyunca ne kadar arazi istimlak edildiğine dair şifahi sual takriri Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir. (6/153)

9. — Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Derik kazasının bâzı köylerine su getirmek için para toplanıp toplanmadığına dair şifahi sual takriri Nafia Vekâletine gönderilmiştir. (6/154)

10. — Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'

ın mayın patlaması neticesinde ölen Şerif Ekin-
ci'nin cesedinin kendilerine verilmesi için akrabaları tarafından vâkı müracaat üzerine ne muamele yapıldığına dair şifahi sual tahriri Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir. (6/155)

11. — Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Ömerli ve Gercüş kazalarına ne zaman kaymakam tâyin edileceğine dair şifahi sual tahriri Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir. (6/156)

12. — Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Türk malı olup da Suriye'de çalıştırılan biçer-döver mevcud olup olmadığına dair şifahi sual tahriri Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir. (6/157)

13. — Niğde Mebusu Asım Eren'in, memleketimizin kurak bölgelerinin zirai sulama işlerine dair şifahi sual tahriri Başvekâlete gönderilmiştir. (6/158)

2. — HAVALE EDİLEN EVRAK

Mazbata

1. — Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti arasında imzalanan Kültür

Anlaşmasının tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve Maarif encümenleri mazbataları (1/173) (Ruznameye)

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 15,05

REİS — Reisvekili İbrahim Kirazoğlu

KATIPLER : İhsan Gülez (Bolu), Attilâ Konuk (Antalya)

3. — YOKLAMA

REİS — Yoklama yapılacaktır, efendim.
(Diyarbakır mebuslarına kadar yoklama ya-

pıldı.)

4. — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1. — İmar ve İskân Vekâleti kuruluş ve vazifeleri hakkında kanun lâyihası ve Nafia, Dahiliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/128)

REİS — Maddeler üzerindeki müzakereye devam ediyoruz. 9 neu maddede hakkında tahrirler var okuyoruz, efendim.

Yüksek Başkanlığa.

Şifahen arz ettiğim sebeplerle 9 neu maddede (A) bendinin aşağıdaki şekilde tadilini arz ve teklif ederim.

Nevşehir Mebusu
Zihni Üner

«A) Yurdun tabii, iktisadi, sivil müdafaa, turistik ve diğer şartlarına göre imar bölgelerini tesbit etmek.»

Yüksek Riyasete

1. İmar ve İskân Vekâleti kuruluş ve vazifeleri hakkındaki kanun lâyihasının 9 neu maddesinin (A) bendinde, Bütçe Komisyonunca tadilen kabul edilmiş ve kullanılmış olan, (İmar bölgeleri) terimi yerine Hükümet teklifinde olduğu gibi (Bölgeleri); (İmar plânları) terimi yerine (Plânları); (Bölge imar plânı) terimi yerine (Bölge plânı) demek kanun lâyihasının maksat ve ruhuna daha uygun düşer. Filhakika, bölge terimi imar bölgesi terimine nazaran daha şümüllü olup, hem imar ve hem de iskân bölgesini içine alır.

2. Ve yine lâyihanın aynı maddesinin (B) bendi hem İmar Kanunumuzun 26 ve 29 neu maddelerine ve hem de Teşkilâtı Esasiye Kanunumuzun tefriki vezaif esasına aykırıdır.

Arz edilen sebeplere binaen maddenin tadili zımında takririmin dikkate alınmasını arz ve teklif ederim.

Kırşehir Mebusu
Fazıl Yalçın

T. B. M. M. Sayın Riyasetine

İmar ve İskân Vekâleti kuruluş ve vazifeleri hakkındaki kanun lâyihasının 9 ncu maddesinin aşağıdaki sebeplerle ve sunduğum teklif şeklinde tebdilinin Umumi Heyete arzını saygı ile rica ederim.

Niğde Milletvekili
Asım Eren

Tadil esbabı mucibesi :

1. (Köy kalkınmasını) ana dâva saymak gerekince bu mefhumun dile getirilmesi de zaruri olur. Köyün kalkınması şümüllü konularda olacağından (köy) adı, (mesken) kelimesinden daha iyi ve geniş mâna verir ve maksada daha uygun düşer.

2. (İmar) konuları da geniş ve şümüllü olduğundan, toprak, iskân ve köy dâvaları dışında ayrıca ele alınması gerekir. Hassaten kasaba, şehir ve şehirlerarası arazinin imar hareketlerinin sevk ve idaresi, müstakil hüviyetli bir makama ihtiyaç gösterir. Bu sebeple (İmar) adı ipka olunmalıdır.

3. (Köy) kalkınmasını başa almak gerekince diğer (Yurt imar hareketleri) nin ölçüsünü de köye göre ayarlamak zaruri olur. Bu ise, bir elden (Köy ve imar sevk ve idaresini) icabettirir. Bu mülâhazalarla aşağıdaki kanun maddesi teklif olunmuştur :

Teklif ettiğim kanun maddesi metni :

«Madde 9. — Köy ve İmar Umum Müdürlüğü :

A) Köylerimizin bilûnum mesken, köy içi ve dışı medeni tesisleri ile mamur ve rahat yaşamır hale getirilmesi esbabını bütün memlekette şâmil bir tetkik ve plânlama ile ve diğer vekâletlere ait işlerdeki kalkınmaya uygun şekilde temin etmek;

B) Evvelden beri takibedilen ve intaeedilmemiş olan imar işlerini intaeedilmek;

C) Köylünün toprak ihtiyacını Toprak ve İskân Umum Müdürlüğü ile koordine bir programla takip ve bu hususta adı geçen Umum Müdürlüğe yardım etmek;

D) Köylüyü aydımlatacak her türlü kal-

kınmaya yarar yayınlarda bulunmak; köylünün kendi ana dâvalarında kullanacağı her daldan teknisiyenleri hazırlayıcı kurs ve tahsil sistemlerini, Maarif Vekâletiyle koordine bir programla plânlamak, takip ve temin etmek.»

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Öz : İmar ve İskân Kanunu lâyihası hakkında M. 9. F.

Takrir :

Aşağıdaki dileğimin Heyeti Umumiyeye arzını istirham eylerim.

Madde 9. Fıkra : F.

Şehir ve kasabalarda (ve köylerde) imar ile ilgili içme suyu, sıcak ve içme maden suları, lâğım tesisleri, yol, elektrik ve saire gibi âmme hizmetlerine ait işlerin alâkalı idarelerin talebi üzerine projelerini yapmak, yaptırmak ve bunların salâhiyetli mercilerce tasdikini veya tekemmülünü sağlamak ve bu projelere göre tatbikata geçilmesini temin etmek veya bu hususlarda gerekli yardımlarda bulunmak.

Esbabı mucibesi :

Kanun lâyihasına köyler alınmamıştır. Halbuki İmar ve İskân Vekâletinin konusunda köyler başlıca yeri almış olduğu halde bunların dışarda kalmasını ve noksan çalışma mevzuu olarak köylerin sınır dışı kalması, kanun için olduğu kadar köy işleri için de zararlıdır. Bu itibarla maddenin metnine köyleri almak lâzımdır.

Şehir, kasaba, köylerde sıcak sular, maden suları, plâjlar alınmamıştır. Filhakika maddenin metnindeki (gibi) kelimesi bunların da alındığını ifade eder gibi görünmekte ise de, sarahatte fayda ve selâmet vardır.

İç dâvalarımızdan olan kaplıcalar, maden suları ki içme suyu değildir ve ayrıca kanuna bağlı bulunmaktadır. Plâjlar başlıca konumuz ve halli icabeden mevzularımızdır.

Şehir ve kasaba ve hattâ köylerin aksiyon hayatında yer alan bu gibi tabii varlıkların ele alınarak bunların modern bir seviyeye ulaşması, bu konuda en mühim meselelerimiz arasındadır.

Sonra da (gibi) kelimesi işi aydınlatmaz. Çünkü, sıcak sular, maden suları, plâjların bir kısmı da efradın elindedir. Vatandaşın hakkı mülkiyetine girmiş olan bu konuların (âmme hizmeti olarak kabul) olunmasına da imkân ol-

madığından ve hakikatte, tamamen âme hizmeti olan bu işlerin vekâlet tarafından ele alınması icabetmektedir.

Maddenin (talebi üzerine) kaydı, maddenin başlıca za'fı ve vekâletinin de ilerde zorluk çekeceği bir kayıt olmasına göre, bu konuda takdiri yetkili encümenine bırakmayı mülâhaza ettim.

Yozgad Mebusu
Sefer Eronat

REİS — Takrirleri yegân yegân tekrar okutup reylerinize arz edeceğim.

Metinleri okuyoruz, efendim.

(Niğde Mebusu Zihni Üner'in takriri tekrar okundu.)

REİS — Niğde Mebusu Zihni Üner'in takriri hakkında encümenin mütalâası var mı?

BÜTÇE ENCÜMENİ ADINA ŞEVKİ ERKER (Erzurum) — Encümen filhal iştirak etmemektedir.

REİS — Encümen bu takrire filhal iştirak etmemektedir. Zihni Üner arkadaşımızın takririni reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabuledilmiştir.

(Niğde Mebusu Asım Eren'in takriri tekrar okundu.)

REİS — Niğde Mebusu Asım Eren'in, 9 neu maddenin okunan şekilde tadiline dair olan takririne encümen iştirak ediyor mu?

BÜTÇE ENCÜMENİ ADINA ŞEVKİ ERKER (Erzurum) — Encümen iştirak etmemektedir.

REİS — Asım Eren arkadaşımızın takririne encümen iştirak etmemektedir. Takriri dikkate alanlar... Almayanlar... Takrir dikkate alınmıştır.

(Yozgad Mebusu Sefer Eronat'ın takriri tekrar okundu.)

REİS — Encümen iştirak ediyor mu efendim?

BÜTÇE ENCÜMENİ ADINA ŞEVKİ ERKER (Erzurum) — Encümen iştirak etmiyor.

REİS — Encümen iştirak etmiyor. Takriri reylerinize arz ediyorum.

SEFER ERONAT (Yozgad) — Söz istiyorum, efendim.

REİS — Rey sırasında söz verilemeyeceğini takdir buyurursunuz. Takriri reylerinize arz edi-

yorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Takrir reddedilmiştir, efendim.

(Kırşehir Mebusu Fazıl Yalçın'ın takriri tekrar okundu.)

REİS — Bu takrire encümen iştirak ediyor mu?

BÜTÇE ENCÜMENİ NAMINA ŞEVKİ ERKER (Erzurum) — İştirak etmemektedir.

REİS — Encümen iştirak etmemektedir. Takriri reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Takrir reddedilmiştir.

Maddeyi tadil şekliyle okuyoruz.

MADDE 9. — Plânlama ve İmar Umum Müdürlüğünün vazifeleri şunlardır :

A) Yurdun tabii, iktisadi, sivil müdafaa, turistik ve diğer şartlarına göre imar bölgelerini tesbit etmek,

Bu bölgelerin inkişaflarını nazarı itibara alarak imar plânlarını yapmak,

Böylece hazırlanacak bölge imar plânlarının tabiatı için gerekli tedbirleri almak,

Bu hususları temin etmek üzere Vekiller Heyeti kararı ile alâkalı vekâletlerin mümessillerinden mürekkep bir heyet kurulur.

B) Şehir, kasaba ve köy imar plânları ile tadillerini alâkalı idarelerin talebi üzerine ve mütalâaları alınmak suretiyle yapmak, yaptırmak veya yapacaklara gerekli yardımlarda bulunmak, ve bunları aynen veya tashihen tasdik eylemek,

Bölge plâni yapılmış olan yerlerde şehir, kasaba ve köy imar plânları ile tadillerini alâkalı idarelerin mütalâaları alınarak bölge imar plânına uygun olmak üzere re'sen yapmak veya yaptırmak, aynen veya tashihen tasdik eylemek.

C) Her türlü plânlamanın yapılmasını temin için lüzumlu araştırma, yerden ve havadan harita ve saire işleri yaparak veya yaptırarak malzeme ve vesaik hazırlamak veya hazırlanmış olanları tetkik ve tasdik etmek,

D) Bölge, şehir, kasaba ve köy plânlarının programları dâhilinde süratle tahakkukunu temin için alâkalı idarelerin talebi ile bunların tatbikatını yapmak, yaptırmak, teşvik ve müra-kabe etmek, plân tatbikatı yapacaklara gerekli yardımı yapmak,

E) İmar ile ilgili faaliyetlerde bulunan diğer vekâlet veya müesseselerle daireler arasında imar plânları ve programlarının ihzar ve tatbikatında irtibat ve koordinasyon sağlamak,

F) Şehir ve kasabalarda imar ile ilgili içme suyu, lâğım tesisleri, yol, elektrik ve saire gibi âmme hizmetlerine mütâallik işlerin alâkalı idarelerin talebi üzerine projelerini yapmak, yaptırmak ve bunların salâhiyetli mercilerce tasdikini veya tekemmülünü sağlamak ve bu projelere göre tatbikata geçilmesini temin etmek veya bu hususlarda gerekli yardımlarda bulunmak.

REİS — Maddeyi okunan şekilde reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Mesken Umum Müdürlüğünün vazifeleri şunlardır:

A) Yurdun mesken durumunu ve ihtiyacını tesbit etmek ve bu ihtiyacın giderilmesi için kısa ve uzun vâdeli mesken programları yapmak ve bunların tatbikini sağlamak;

B) Şehir kasaba ve köylerde sıhhi, sağlam ve ucuz mesken inşası için gerekli etüdüleri yapmak ve bunların tatbikini sağlamak;

C) Islaha muhtaç mesken topluluklarının ıslah veya tasfiye çarelerini araştırmak ve tatbikata geçilmesini temin etmek;

D) Evsiz vatandaşları birer mesken sahibi yapacak veya mutedil kiralarla barınmalarını sağlayacak tedbirler almak;

E) Toplu mesken inşaat hareketlerini teşvik ve toplu mesken inşaatı yapacak belediyelerle daire ve teşekküller arasında iş birliği temin, yapı kooperatiflerinin çalışmalarını gayelerine tevcih etmek ve tip statülerini yapmak, inşaat ve idare işlerini murakabe etmek;

F) Şehir, kasaba ve köylerde, hakiki ve hükmi şahıslar tarafından yapılacak meskenler için sermayelerinin yarısından fazlası veya tamamı Devlete veya mahallî idarelere ait bulunan kredi müesseseleri tarafından verilen mesken kredilerinin ve yapılan çeşitli yardımların tahsis şartlarını tâyin ve tanzim etmek, tatbikâtını murakabe etmek.

REİS — Mehmet Bey söz mü istiyorsunuz?

MEHMET HAZER (Kars) — Bir şey sorduktum, efendim.

REİS — Evvelâ takrirleri okuyalım, ondan sonra sorun, lütfen.

Yüksek Riyasete

Hükümet teklifinin 10 neu maddesinin D fıkrasında zelzele, heyelân gibi tabii âfetler nazarı

itibara alındığı halde Bütçe Encümeninin aynı maddesinde bu fıkra çıkarılmıştır. Lüzumuna binaen bu fıkranın ilâvesini arz ve teklif ederim.

İzmir Mebusu
Nuriye Pınar

T. B. M. M. Sayın Riyasetine

İmar ve İskân Vekâleti kuruluş ve vazifeleri hakkındaki kanun lâyihasının 10 neu maddesinin aşağıdaki sebeplerle ve sunduğum teklif şeklinde tadilinin Umumi Heyete arzını saygı ile cira ederim.

Niğde Milletvekili
Asım Eren

Tadil esbabı mucibesi :

1. (İskân) ve (Toprak reformu), birlikte yürümesi gereken faaliyetler olduğundan bunların bir elden sevkü idaresi zaruri ve faydalıdır.

2. Toprak ve İskân Umum Müdürlüğünün Vekâlete olduğu gibi devri halinde de ona mütenazır bir sevkü idare makamının Vekâlette vücudu şart olur.

3. İskân mefhumuna, şimdiye kadar resmen ele alınmamış olan yerli halktan, yerleri maiyetlerine elverişli veya gayrisıhhi veya tabiat âfetleri tehlikelerine mâruz olanların yurdun daha elverişli bölgelerine nakil ve iskânlarını da katmak gerekir.

4. (Mesken) dâvasını, köy ve İmar Umum Müdürlüğüne bırakıp yalnız iskân ve toprak dâvalarını bir umum müdürlüğe vermek, mesken işlerinde (Köyden başlayıp şehire uzanan bir mesken politikasının) ayrı bir elde bulunması ve dıştan, içten nakledilip yerleştirilecek ve toprak verilecek vatandaşlarımızın ve göçmenlerin işlerinin ise ayrı ihtisasa ihtiyaç göstermesi sebebiyle ayrı bir umum müdürlüğe verilmesi pek tabii bir lüzum ve keyfiyettir. İskâna muktazi meskenleri temin için (Toprak ve İskân Umum Müdürlüğü) nün komşu (Köy ve İmar Umum Müdürlüğü) ile daimî temas ve irtibatına mâni olacak hiçbir sebep de mevcud olmaduğundan bu sarîh tefriki vezaif, yerinde bir karar olacaktır.

Teklifim şudur :

Teklif ettiğim muaddel kanun maddesi :

«Madde 10. — Toprak ve İskân Umum Müdürlüğü vazifeleri :

A) Bilûmum dış ve iç iskân nakil ve yerleşmelerini Tetkik Heyeti ile müşterek plânlamaya göre sevk ve idare etmek, milletlerarası ilgili faaliyetlerle koordinasyon temin eylemek, neşriyatını temin ve takibetmek,

B) Yurtta elverişsiz yerlerdeki köy veya ailelerin maişete, sağlığa elverişli veya emin bölgelere nakil ve iskânını sağlamak,

C) Tabii âfetlere uğramış halk kısımlarına gereken yardımları sağlamak, bu gibi âfetleri önleyici tedbirler alınması hususunda Nafia ve Dahiliye ve Ziraat Vekâletleriyle koordinasyon temini,

D) Mesken ihtiyaçlarını ve normlarını ve tiplerini Köy ve İmar Umum Müdürlüğü ile iş birliği halinde ve adı geçen Umum Müdürlüğün esaslarına uyarak sağlamak,

E) Toprak tevzii dâvasında geçmiş tecrübelerin toplanıp yayınlanması ve tevzi edilen toprağın Ziraat Vekâletinin prensip ve direktiflerine göre işlenip istihsale sokulması ve muhafazası hususlarında Ziraat Vekâletinin yardımcısı olmak, sulama ve sınıflandırmaya yardım etmek,

F) Sivil müdafaa için zaruri arazi bölgelerinin tevzi dışı kılınmasını, bu yerlerin Millî Savunma Vekâletinin direktiflerine ve Dahiliye Vekâletinin halka mahsus dağılma ve pasif korunma esaslarına göre tertip ve teminini sağlamak.»

REİS — Takrirler üzerinde söz encümenin.

BÜTÇE ENCÜMENİ ADINA ŞEVKİ ERKER (Erzurum) — Muhterem arkadaşlar, takrirlerden bir tanesi, Hükümetin lâyihasında bulunup da Bütçe Encümenince metinden çıkarılmış bulunan, zelzele, heyelân, kaya kayması ve saire gibi âfetlere karşı alınacak tedbirlerin tekrar kanun metnine alınmasını istihdaf ediyor.

Efendim, bu mevzu ve vazife Nafia Vekâletinin bu kanunla İmar Vekâletine devredilmiş olan dairesinin vazifeleri meyanında bulunan ve bu lâyihanın 21 nci maddesinde İmar Vekâleti teşkilâtına vazifeleriyle beraber devrolunan bir husus olduğu ve ayrıca 6 ncı maddede tetkik heyetlerinin vazifeleri meyanında bulunduğu için haşiv olmasın diye mevcut kanunlardaki vazifeler burada tekrar edilmek istenmemiştir. Binaenaleyh bunun tekrar konmasına encümen olarak mutabık bulunmadığımızı arz ederiz.

İkinci takrire gelince : Bütçe Encümeninde bu maddenin üzerinde ariz ve amik tetkikler ve müzakereler yapılmıştır. Takrir sahibi arkadaşımız esbabı mucibesıyla mütalâalarını beyan etmedikleri için burada bir münakaşa mevzuu ağımadan doğrudan doğruya takririn aleyhinde bulunduğumuzu ve mutabık olmadığımızı arz ile iktifa edeceğim.

REİS — Bir dakika beyefendi, Mehmet Hazer Bey sual soracaklar.

MEHMET HAZER (Kars) — Efendim, 10 neu maddenin (C) fıkrasında (İslaha muhtaç topluluklarının ıslahı veya tasfiyesi çarelerini araştırmak veya tatbikata geçilmesini temin etmek) kaydı vardır. Bundan maksat nedir? Eğer gecekonduların tasfiyesini istihdaf ediyorsa bu tedbir nasıl alınacaktır? Gecekonduların hukuku nasıl muhafaza edilecektir?

ŞEVKİ ERKER (Devamla) — Efendim, bu maddenin fıkrasının şümülüne elbette ki gecekondular da girer. Gecekonduların ıslahı mevzuunun hem teknik ve hem de hukuki bir şümül ihtiva edeceği muhakkaktır. Burada vekâlete bu vazife verildikten sonra elbetteki ıslah için lâzımgelen etüdler yapılacak, lâzımgelen tedbirler alınacaktır. Bunlar arasında icabettiği takdirde kanuni hükümler Yüksek Meclise getirecektir. Burada maddeye müphem bir şekilde karıştırılmaktansa yalnız vazife olarak verilmesi uygun mütalâa edilmiştir.

FERİD MELEN (Van) — Bu vazife midir yetki midir?

ŞEVKİ ERKER (Devamla) — Efendim, metnin ifadesinden de anlaşıldığı üzere bu bir vazifedir, yetki değildir, (Temin etmek) dendiğine göre vazifedir.

REİS — Nuriye Pınar, buyurun.

NURİYE PINAR (İzmir) — Efendim, takririme encümen sözcüsü tarafından verilen izahtan bendenizi tatmin etmiştir. Onun için takrimi geri alıyorum.

Haddizatında bu takririn ihtiva ettiği hüküm şudur : Zelzele mıntakası için çok ehemmiyetlidir. Nafia Vekâletinin deprem işlerine bakan dairesi otomatikman buraya devredildiği ve oradaki memurların tamamı buraya geçecekleri için, deprem gören şehirlerimizdeki vatandaşlar... Affedersiniz, ilk defa çıkınca böyle oluyor, galiba.. (Alkışlar, gülüşmeler.) Zelzele bakımından şehir-

lerimizde yıkılan binaların süratle yapılması için, meslekim bakımından mütehassıs bir arkadaşınız olarak, yapımın gecikmesinden üzüntü duyuyorum, Fethiye'de yıkılan binaların yapılması için hâlen bir arkadaşımız bulunmaktadır, böyle zelzeleye mâruz şehirlerimize derhal mesul bir arkadaşım gönderilmesi ve oradaki vatandaşlarımızın sıkıntıdan kurtarılması lâzımdır. Takririm de esasen bu gayeye mâtuf idi. Mak-sat hâsıl olmuştur, takririmi geri istiyorum. (Alkışlar).

REİS — Takrir geriverilmiştir.

Asım Eren'in biraz evvel okunan ve onuncu maddeyi tadil eden takririne encümen iştirak etmemektedir. Takriri dikkate alanlar... Dikkate almayanlar... Takrir reddedilmiştir. Maddeyi reynize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Yapı Malzemesi Umum Müdürlüğünün vazifeleri şunlardır :

A) Memleketin yapı malzemesi ihtiyacını cins, vasıf ve miktar bakımından tesbit ve bu ihtiyacın karşılanması çarelerini aramak;

B) Yapı malzemesi, cins ve vasıflarına ait tetkik ve tecrübeler yapmak, yerli mamulâtın rasyonel istihsalı imkânlarını araştırmak, bu maksatla lâboratuvarlar kurmak;

C) Yurdun muhtelif bölgelerinde hali faaliyetinde bulunan yapı malzemesi sanayiinin inkişaf imkânlarının aranmasını ve yeniden kurulması mümkün olanların tesisinin teşvik edilmesini, yapı malzemesi norm ve standartlarının tesbitini ve istihsalin bunlara göre yapılmasını temin hususlarında;

D) Yurt ihtiyaçlarını temin için yapı malzemesi ithalât ve ticaretini tanzimde alâkalı vekâletlerle iş birliği yapmak.

REİS — Bu madde hakkında bir takrir var, okuyoruz :

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

11 nci maddenin (D) fıkrasının aşağıdaki şekilde ıslahına mâtuf olan dileğimin Umumi Heyete arzını istirham eylerim.

Fıkra: D) Yurt ihtiyaçlarını temin için yapı malzemesi, ithalât ve ticaretini tanzimde alâkalı vekâletlerle iş birliği yapmak,

İhtilâf halinde, konunun Vekiller Heyetince hallini istemek.

Esbabı mucibe : Kanunun birçok yerlerinde iş birliği kaydı vardır. İhtilâfı efkâr halinde bu iş birliğinin ne netice vereceğini kanunun açıklaması icabetmektedir. İmar ve İskân Vekâletinin teklifi alâkalı vekâletçe kabul olunmazsa, bir mercii hallolması lâzımdır. Aksi takdirde iş birliğinin mânası kalmıyacaktır.

Yozgad Milletvekili
Sefer Eronat

REİS — Encümenin mütalâası var mı?

BÜTÇE ENCÜMENİ ADINA ŞEVKİ ERKER (Erzurum) — Arkadaşlar; (D) fıkrasının tadili hakkındaki takriri dinledik. İş birliği vazifesi verildikten sonra bunun tahakkuku için elbette ki, Hükümet doğrudan doğruya bu işin muhatabı olur. Kanunun metnini bu şekildeki haşivlerle doldurmaya yer yoktur. Bu itibarla bununla mutabık değiliz. Yalnız redaksiyon bakımından maddenin şu şekilde okunmasını Riyasetten rica edeceğim; (D) fıkrasındaki hükmün aynen baki kalmasını, fakat müstakil bir fıkra olarak değil, (C) fıkrasının sonuna «ve» rabıt edatı konularak bağlanmasını ve bu şekilde maddenin reye vaz'ını rica ederim. Çünkü, iş birliği yapmak yalnız (C) ve (D) fıkralarına şâmil olduğu için yukardaki fıkralara şumulü icabettiği gibi bir tereddüt hâsıl olabilir. Bu itibarla (C) fıkrasının sonuna bir «ve» edatının ilâvesiyle (D) harfinin kaldırılmasını rica ederek sözlerime son veriyorum.

REİS — 11 nci maddenin (C) fıkrasının sonuna bir «ve» ilâvesi ve (D) harfinin kaldırılması hususunu reylerinize arz ediyorum, kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sefer Eronat arkadaşımızın teklif ettikleri (D) fıkrasını okuyorum :

Fıkra: D) Yurt ihtiyaçlarını temin için yapı malzemesi, ithalât ve ticaretini tanzimde alâkalı vekâletlerle iş birliği yapmak,

İhtilâf halinde, konunun Vekiller Heyetince hallini istemek.

REİS — Encümen bu fıkradaki hükme iştirak etmemektedir. Takriri reylerinize arz ediyorum, kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi encümenin tadil şekliyle kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Zatişleri Müdürlüğü :

Vekâletin memur ve hizmetlilerinin sicil, ta-

hakkuk ve zatişlerini yürütür.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Levazım ve Evrak İşleri Müdürlüğü :

Vekâletin her türlü levazım ve ayniyat işleri ile vekâlete gelen ve vekâletten çıkan evrak ve umumi arşiv işlerini yapar.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 14. — Disiplin Komisyonu :

Müsteşar veya tevkil edeceği zatın başkanlığı altında tetkik heyeti reisi, hukuk müşaviri ve umum müdürleri ile zatişleri müdüründen müteşekkildir.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Dördüncü Bölüm

Tâyinler ve kadrolar

MADDE 15. — İmar ve İskân Vekâletinin aylık kadroları ihtisas mevkileri ayrıca işaretlenmek suretiyle bağlı (1) sayılı cetvelde gösterilmiş ve bunlar 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvele eklenmiştir. İmar ve İskân Vekâleti teşkilâtından 5 nei ve daha yukarı derecede bir memuriyete veya Vekâlet Müfettişliğine alınacak olanlar müşterek karar ile, bunların dışında kalanlardan 9 neu dereceye kadar olan (bu derece dâhil) vilâyet memurları Vekâletçe valiler emrine tâyin olunur. Diğer vilâyet memurlarının tâyini 5442 sayılı Kanuna göre yapılır.

REİS — Encümen.

BÜTÇE ENCÜMENİ ADINA ŞEVKİ ERKER (Erzurum) — Efendim; burada mânada tereddüde meydan verilmemesi için iki kelimenin ilâvesine lüzum hâsıl olmuştur, onu arz edeceğim.

Müsaadenizle maddenin ortasından okuyorum. :

«5 nei ve daha yukarı derecede bir memuriyete veya vekâlet müfettişliğine alınacak müşterek karar ile, bunların dışında kalanlardan 9 neu dereceye kadar olan (bu derece dâhil) merkez memurları vekâletçe vilâyet memurları vekâletçe valiler emrine tâyin olunur» Bu iki kelimenin ilâvesine lüzum hâsıl olmuştur.

REİS — Madde hakkında takrirler var, okuyoruz.

Yüksek Riyasete

İmar ve İskân Vekâleti Teşkilât Kanununa ekli (1) sayılı cetveldeki kadroların Nafia Encümeninin kabul ettiği cetvel üzerinden müzaker ve kabulünü rica ederim.

Nafia Encümeni Reisi
Süleyman Kuranel

Yüksek Riyasete

Müzakere edilmekte olan «İmar ve İskân Vekâleti kuruluş ve vazifeleri hakkında Kanun» lâyihasının 15 nei maddesine bağlı cetvellerde yüksek mühendis ve mimarlar ile mühendis ve mimarlar için şimdiki kadar kanun, içtihat ve teamül ile müesses vazife ve kadro imkânlarına aykırı düşen bir tertip ve tasnif mevcuttur. Şifahen arz edeceğimiz sebeplere binaen mezkûr cetvellerin bağlı olarak takdim eylediğimiz taddil cetveline göre kabul ve tasvibedilmesini arz ederiz.

14. IV. 1958

Denizli	Zonguldak
A. Hamdi Sancar	Avni Yurdabayrak
Manisa	Afyon Karahisar
Şemi Ergin	Orhan Uygun
Konya	Sakarya
Sami Soylu	Baha Hun
İzmir	Yozgad
Danyal Akbel	Talât Alpay
Bingöl	Bursa
Ekrem Yıldız	Kenan Yılmaz
İsparta	Kastamonu
Kemal Demiralay	Hilmi Dura
Bursa	Bursa
Hüseyin Bayrı	Recep Kırım
Edirne	Bursa
Mükerrem Sarol	M. Kayalar
Bursa	Kayseri
H. Ülman	İbrahim Kirazoğlu
Çorum	Sakarya
K. Biberoglu	Hamdi Başak
Eskişehir	Çanakkale
Hicri Sezen	Halim Alyot
İstanbul	Bitlis
Ali Harputlu	Nusrettin Barut
Zonguldak	Denizli
N. Diken	M. Karasan

Afyon Karahisar	Çanakkale
Rıza Çerçel	Nureddin Alpkartal
Konya	İzmir
H. Keymen	D. Başar
İzmir	Zonguldak
Sadık Giz	Suat Başol
Artvin	Balıkesir
Kemal Balta	M. Tuncay
Çorum	Sakarya
S. Baran	N. Akın
Diyarbakır	Bursa
M. H. Ünal	N. Tolon
Manisa	İzmir
C. Özgirgin	S. Acun
Manisa	Trabzon
N. Körez	H. Polat
Kastamonu	Trabzon
M. Akdoğanlı	İsmail Şener
Çorum	İsparta
Yakup Gürsel	Ali Lâtifoğlu
Sakarya	İsparta
S. Dinçer	H. Ongun
Rize	Sinob
İzzet Akçal	S. Somuncuoğlu
	Denizli
	Baha Akşit

İmar ve İskân Vekâleti

[1] Sayılı cetvel

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maaş
	Merkez		
3	Müşteşar Muavini	1	100
	Tetkik Heyeti Reisliği		
3	Üye (İhtisas yeri)	2	100
4	Uzman » »	1	90
5	» » »	1	80
	Teftiş Heyeti Reisliği		
4	Başmüfettiş	1	90
5	Birinci Sınıf Müfettiş	1	80
6	İkinci » »	1	70
7	Üçüncü » »	2	60
	Hukuk Müşavirliği		
6	Başraportör	1	70

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maaş
	Plânlama ve İmar Umum Müdürlüğü		
4	Umum Müdür Muavini (İhtisas yeri)	1	90
3	Y. Mimar veya Y. Mühendis, mimar veya mühendis (İhtisas yeri)	2	100
4	Y. Mimar veya Y. Mühendis, mimar veya mühendis (İhtisas yeri)	2	90
4	Uzman (İhtisas yeri)	1	90
	Mesken Umum Müdürlüğü		
4	Umum Müdür Muavini (İhtisas yeri)	1	90
3	Y. Mimar veya Y. Mühendis, mimar veya mühendis (İhtisas yeri)	2	100
4	Y. Mimar veya Y. Mühendis, mimar veya mühendis (İhtisas yeri)	2	90
	Yapı Malzemesi Umum Müdürlüğü		
4	Umum Müdür Muavini	1	90
3	Y. Mimar veya Y. Mühendis, mimar veya mühendis	2	100
4	Y. Mimar veya Y. Mühendis, mimar veya mühendis	1	90
	Mesken Umum Müdürlüğü		
3	Umum Müdür (İhtisas yeri)	1	100
4	Umum Müdür muavini (İhtisas yeri)	1	90
3	Yüksek mimar veya Y. Mühendis (İhtisas yeri)	4	100
4	Y. Mimar veya Y. Mühendis, mimar veya mühendis (İhtisas yeri)	4	90
4	Uzman (İhtisas yeri)	1	90
	Yapı Malzemesi Umum Müdürlüğü		
3	Umum Müdür (İhtisas yeri)	1	100
4	Umum Müdür muavini (İhtisas yeri)	1	90
3	Y. Mimar veya Y. Mühendis, mimar veya mühendis (İhtisas yeri)	5	100

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas	D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maas
4	Y. Mimar veya Y. Mühendis, mimar veya mühendis (İhtis yeri)	2	90	8	Şef	6	50
4	Uzman (İhtisas yeri)	2	90	9	»	12	40
	Zat İşleri Müdürlüğü			10	Memur	3	35
6	Müdür	1	70	5	Ressam (İhtisas yeri)	4	80
7	Müdür muavini	1	60	6	»	5	70
8	Mutemet	1	50	5	Topoğraf (İhtisas yeri)	6	80
5	Doktor	1	80				
	Levazım ve Evrak İşleri Müdürlüğü				[2] Sayılı cetvel		
6	Müdür	1	70		Merkez		
7	Müdür muavini	1	69		3656 sayılı Kanuna bağlı kadrolar		
7	Ayniyat muhasibi	1	60		Şehircilik Fen Heyeti		
	Diğer merkez memurları			4	Başmühendis veya Başmimar (Müdür) (İhtisas yeri)	1	90
6	Başraportör	2	70	5	Y. Mühendis veya Mühendis	1	80
7	Raportör	3	60	6	Y. Mühendis veya Y. Mimar, Mühendis veya Mimar	1	70
8	Şef	9	50	9	Y. Mühendis veya Y. Mimar, Mühendis veya Mimar	1	40
9	»	4	40	10	Mühendis veya Fen Memuru	1	35
10	»	5	35	11	» » » »	1	30
11	Memur	14	30		4644 sayılı Kanuna bağlı kadrolar		
5	Ressam (İhtisas yeri)	2	80		Şehircilik Fen Heyeti		
6	» » »	2	70	4	Y. Mühendis veya Y. Mimar, Mühendis veya Mimar (İhti- sas mevkii)	1	90
4	Başmütercim	1	90	5	Y. Mühendis veya Y. Mimar, Mühendis veya Mimar (İhti- sas mevkii)	2	80
	Vilâyet memurları			7	Y. Mühendis veya Y. Mimar, Mühendis veya Mimar	1	60
3	Bölge müdürü Y. Mimar - Y. Mühendis - mühendis veya mi- mar (İhtisas yeri)	6	100	9	Ressam (İhtisas mevkii)	1	40
4	İmar Müdürü (Y. Mimar, Y. Mühendis, Mimar, Mühen- dis) (İhtisas yeri)	3	90				
5	İmar Şefi (Mühendis veya Mimar) (İhtisas yeri)	3	80				
3	Y. Mimar veya Y. Mühendis, Mimar veya Mühendis (İhti- sas yeri)	6	100				
4	Y. Mimar veya Y. Mühendis, Mimar veya Mühendis (İhti- sas yeri)	12	90				
5	Y. Mimar veya Y. Mühendis, Mimar veya Mühendis (İhti- sas yeri)	9	80				
6	Mimar veya Mühendis (İhti- sas yeri)	18	70				
7	Raportör	6	60				
					[3] Sayılı cetvel		
					Hükümet teklifine bağlı 3 sayılı cetvel bazı tadillerle kabul edilmiştir.		
				4	Uzman	1	90
					Zat İşleri Müdürlüğü		
				7	Müdür Muavini	1	60
					Levazım ve Evrak İşleri Müdürlüğü		
				7	Müdür Muavini	1	60

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maaş	D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maaş
Diğer Merkez Memurları				Tetkik Heyeti Reisliği			
6	Baş raportör	1	70	2	Reis (İhtisas yeri)	1	125
8	Şef	4	50	3	Üye »	5	100
9	Şef	2	40	4	Uzman »	2	90
10	Şef	2	35	5	» »	2	80
11	Memur	3	30	6	Şube Müdürü »	1	70
5	Ressam (İhtisas yeri)	1	80	Teftiş Heyeti Reisliği			
6	» » »	1	70	3	Reis	1	100
Vilâyetler memurları				4	Başmüfettiş	1	90
3	Bölge Müdürü (Y. Mimar veya Y. Mühendis, mimar veya mühendis) (İhtisas yeri)	3	100	5	Birinci Sınıf Müfettiş	2	80
4	İmar Müdürü (Yüksek mimar veya Y. Mühendis, mimar veya mühendis) (İhtisas yeri)	1	90	6	İkinci » »	2	70
5	İmar Şefi (Mühendis veya mimar) (İhtisas yeri)	1	80	7	Üçüncü » »	2	60
3	Y. Mimar veya Y. Mühendis, mimar veya mühendis (İhtisas yeri)	3	100	Hukuk Müşavirliği			
4	Y. Mimar veya yüksek mühendis, mimar veya mühendis (İhtisas yeri)	5	90	3	Birinci Hukuk Müşaviri	1	100
5	Y. Mimar veya Y. Mühendis, mimar veya mühendis (İhtisas yeri)	2	80	4	İkinci » »	1	90
6	Mimar veya Mühendis (İhtisas yeri)	11	70	6	Başraportör	1	70
7	Raportör	3	60	7	Raportör	1	60
8	Şef	3	50	Plânlama ve İmar Umum Müdürlüğü			
9	»	5	40	3	Umum Müdür (İhtisas yeri)	1	100
5	Ressam (İhtisas yeri)	1	80	4	Umum Md. Mu. »	1	90
6	» » »	1	70	3	Y. Mimar veya Y. Mühendis Mimar veya Mühendis (İhtisas yeri)	4	100
5	Topoğraf (İhtisas yeri)	3	80	4	Y. Mimar veya Y. Mühendis Mimar veya Mühendis (İhtisas yeri)	4	90
İmar ve İskân Vekâleti				3	Uzman (Jeolog) (İhtisas yeri)	1	100
Bütçe Encümeninin tadiline bağlı cetveller				4	» » »	1	90
[1] Sayılı cetvel				5	» » »	1	80
İmar ve İskân Vekâleti				REİS — Süleyman Kuranel.			
2	Müsteşar	1	125	NAFİA ENCÜMENİ REİSİ SÜLEYMAN KURANEL (Gazianteb) — Muhterem arkadaşlarım, Vekâlet kanununun en mühim maddelerinden biri de teşkilât kısmıdır. Diğer vekâletlerde, meselâ Nafia Vekâletinin Su İşleri Umum Müdürlüğü, Karayolları Umum Müdürlüğü; Sanayi Vekâleti ve buna benzer teknik vekâletlerde kadroların karşısına buraya getirilecek şahsın ihtisası ve meslekî durumu yazılmamıştır. Eğer bu kadroların karşısına ihtisaslar yazılmazsa bu doğrudan doğruya takdire kalmış demektir. Takdir meselesi ise birtakım suitefehlümlere, yersiz söylentilere meydan verecektir. Şimdiye kadar teşkilât kanunlarında daima kadroların karşısına			
3	Müsteşar Muavini	1	100	Hususi Kalem Müdürlüğü			
6	Müdür	1	70	28 —			

ihhtisaslar yazılmıştır. Nitekim Nafia Encümeni ve Dahiliye Encümeni de bu geleneğe uyarak kadroların karşısına ihtisasları yazdığı halde Bütçe Encümeni, hangi sebebe mebnidir bilmiyorum, bunları kaldırmıştır. Aynı Bütçe Encümeni, bundan bir müddet evvel, Meclisi Âliye gelen Sağlık Vekâleti teşkilât Kanunu konuşulurken, Eczacılık Şubesi için Sağlık Encümeni (Eczacı veya doktor) diye ilâve etmiş, Bütçe Encümeni ise; «Hayır, katiyen olmaz. Bu şube bir ihtisas şubesidir, doktor getiremezsiniz.» demiş, müdahale etmiş, Sıhhat Encümeni aksini müdafaa etmiş. Nihayet Eczacılık Şubesinin başına bir eczacının getirilmesi uygun görülmüş kanun Meclisi Âliden böyle çıkmıştır.

Bu kadar titiz hareket eden, eczacılık şubesine doktorun gelmesini uygun bulmayan Bütçe Encümeni şimdi koskoca bir Vekâletin teşkilâtında ihtisasa yer vermemiş ve bunları boş bırakmıştır.

Bu bakımdan ileride her hangi bir suitfehhüme, her hangi bir yanlışlığa mahal kalmaması için Nafia Encümeninin kabul etmiş olduğu teşkilât kadrosu üzerinden müzakerenin devamını ve bunun kabulünü rica ve istirham ederim.

REİS — Burhanettin Onat.

BURHANETTİN ONAT (Antalya) — Muhterem arkadaşlar, çoktan beri beklediğimiz İmar Vekâletinin Kanunu görüşülürken teşkilât kısmına taallük eden husus üzerinde Süleyman Kuranel arkadaşımız mühim bir noktaya temas etti. Bu kanunu tetkik ettiğim zaman bir hususun noksan olduğunu müşahade etmiştim. İçine iskân işini de alan bir İmar Vekâleti kurulurken teşkilâtının içinde sağlık uzmanlarının bulunmaması dikkatimi çekmişti. Köy kuracak, şehir kuracak, kasaba kuracak. Orada çakılacak tek çivinin bile, açılan ufak yolun, getirilecek bir masura suyun bile orada yaşayacak insanların sağlığı ile, sıhhati ile alâkası vardır. O halde nasıl olur da dedim, böyle bir Vekâlet kurulurken teşkilâtı arasında sağlık grubu bulunmaz? Bu endişemi bu kürsüye çıkmadan daha çok evvel Muhterem Vekile açtım, müdavelei efkârda bulundum. Buyurdular ki; «Bizim teşkilâtımız içinde mütehassısların istihdam edileceğine dair sarahat vardır. Elbette ki, bir İmar Vekâletinin, İskân Vekâletinin teşkilâtı içinde bir sağlık teşkilâtının da bulunması bilhassa şehir hıfzıssıhhası, köy hıfzıssıhhası gibi

mevzularla iştigal etmiş mütehassısların bulunması zaruridir. Biz bu maddeye istinaden icabederse bu mütehassısları bulur, getirir, tâyin ederiz.» Kendilerinin bu beyanlarını dinledikten sonra biraz mutmain olmuştum, hattâ konuşmak niyetinde de değildim. Ama Süleyman Kuranel arkadaşım buraya çıkıp da; «Uzmanların ihtisasları ve vazifeleri burada yazılmazsa ileride ihtilâta sebeb olur.» deyince içime kurt düştü. Yarın koskoca bir Vekâlet kurulur da bir ifade noksanlığı yüzünden bir kasaba veya bir köy kurulurken onun sıhhi durumunu tetkik edecek bir mütehassıs koymıyacak bir vaziyet hâsıl olursa bu vaziyette beklediğimiz neticeleri tam ve kâmil olarak elde edememek gibi bir netice ile karşılaşırız. Onun için bu hususun da burada konuşularak halledilmesinin isabetli ve yerinde olacağına kaniim, arkadaşlar.

REİS — Nihat Sargmalp.

NİHAT SARGINALP (Gümüştane) — Efendim, kurulmak istenen vekâlet teknik vekâlettir. Halbuki teknik vekâletin en üst kademesi olan müsteşarın yüksek mühendis veya yüksek mimar ve ona muavin olarak verilecek zatın da yüksek mühendis veya yüksek mimar olması lâzımdır. Bu, Nafia Encümeni teklifinde varken Bütçe Encümenince çıkarılmıştır. Burada hiçbir teknik ihtisas sahibi olmaması dikkatimizi çekmektedir.

Yine burada Plânlama Umum Müdürlüğü ve İskân Umum Müdürlüğünde mühendis ve mimarlara yer verilmemiştir. İşin ehemmiyetine binaen yüksek mühendis ve yüksek mimarlar yanında mühendis ve mimarlara da yer verilmesini rica edeceğim.

REİS — Sedat Çetintaş.

SEDAT ÇETİNTAŞ (İstanbul) — Nafia Encümeninin Başkanı çok haklıdır. Arkadaşlar, bu vekâlet bir ihtisas vekâletidir, teknik mevzular üzerinde çalışır. Hissî değildir. Eğer ihtisasa hürmet ediyor ve hürmet etmeyi biliyorsak, Nafia Encümeninin koyduğu mütehassısları, Bütçe Encümeninin tadilen çıkarmasının doğru olmadığını beyan ve bunun tashihini teklif ediyorum.

Meselâ, ihtisastan bahsediyoruz. Bugün bir konsültasyon yapmak icabederse ve buna Süleyman Kuranel arkadaşımızla bendenizi vazifelendirirseniz, bu hastayı çabucak Cennete yollarız. Bugünkü teşkilâta dikkat buyurursa-

nız, Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekâletinin Hususi Kalem Müdürü dahi kıymetli bir doktordur. Neden yüksek mimarlara ve yüksek mühendislere yer verilmemiş de tayyedilmiştir, hayret içindeyim. Bunu arz etmek istedim.

REİS — Madde hakkında Bütçe Encümeni, buyurun.

BÜTÇE ENCÜMENİ ADINA ŞEVKİ ERKER (Erzurum) — Muhterem arkadaşlar, Nafia Encümeninin cetvelindeki yüksek mühendis, mühendis ve teknik tâbirlerinin çıkartılmasında encümenimizin mütalâası şu idi : Bu kanuna bu şekilde takyidedici hükümler konmamalı, çünkü vekâletin kendisini bu mevzuda ve bu işte en salâhiyetli gördüğü ihtisasa riayet etmesi gayet tâbiidir. Binaenaleyh kanunda böyle bir takyidedici hüküm uygun değildir, diye karar almıştır. Ben meslekim dolayısıyla bu mevzuda lehte vealeyhte bir şey söyleyecek vaziyette değilim. Ancak encümenimizin kararı ve kanaatine tâbi olarak mutabık olmadığım burada beyan edeceğim. Ve bu kararı yüksek takdirlerinize arz edeceğim.

Muhterem Burhanettin Onat'ın teklifine gelince : Doktor teklifine gelince, doktor, tabip kelimeleri sarîh olarak cetvelde gösterilmemiştir. Fakat uzman kelimesinin içerisinde bunlar da mütalâa edilebilir. Meselâ evvelki celselerde Sedat Çetintaş arkadaşımıza verdiğimiz cevapta da tasrih ettiğimiz gibi, bu tâbir içinde meselâ mesken sağlık uzmanı, hıfzıssıhha uzmanı da mütalâa edilecektir. İmarla, meskenle hangi ihtisaslara ilgili olduğu ihtiyaçlar tebellür ettikten sonra tavazzuh edecektir. Tabii ki, tabipler de buna dâhil olacaktır. Bu itibarla zannedirim ki, uzman kelimesi muhterem arkadaşımızı tatmin edecektir.

REİS — Süleyman Kuranel.

NAFIA ENCÜMENİ REİSİ SÜLEYMAN KURANEL (Gaziantep) — Muhterem arkadaşlarım; sizde şahidoldunuz ki, Bütçe Encümeni Sözcüsü, Bütçe Encümeninin yapmış olduğu tadili burada tatmin edici bir şekilde müdafaa edemedi. Ve netice itibarıyla ben mühendis olduğum için bunun leh vealeyhinde bir şey söylemeyeceğim, diye sözlerine son verdi. Bu tatmin edici bir cevap değildir. Biz yepyeni bir vekâlet kuruyoruz. Bu vekâlet İmar Vekâletidir. Yurt öl çüsünde imarla meşgul olacak, mesken yapacak,

şehir imar plânları yapacaktır. Binaenaleyh, böyle bir vekâlet kurulurken elemanların durumunu bilâhara vekâlet teşkil edildikten sonra düşüneceğiz, demek, yine akla yakın olmıyan bir mütalâadır. Meselâ aynı vekâlete devredilen ve Nafia Vekâletinin bünyesinde bulunan 3 sayılı cetvelde şehircilik şubesi kadrolarında ihtisaslara yüksek mühendis, yüksek mimar denmiş. Ayrıca teknik teşkilâtın hüviyeti için hacmine, işin durumuna göre sıralanmıştır. Şu halde eğer biz Bütçe Encümeninin teklifini kabul edecek olursak İmar Vekâleti bünyesi içerisinde bir tane Nafia Vekâletinden intikal etmiş kadroda bütün elemanların hüviyeti, ihtisaslara yazılmış olacak, 1 ve 2 sayılı cetvellerde böyle bir şey bulunmayacak. Şimdi ihtisasa erbabının hüviyeti burada yazılmazsa vekâlet kurulduktan bir müddet sonra tâyinler başlarken birçok yanlışlıklara, dedikodulara yol açacaktır.

Demin de arz ettiğim gibi aynı Bütçe Encümeni Sağlık Vekâleti Eczacılık Şubesi Müdürünün doktor olmasına tahammül edemiyerek; «İhtisasa hürmet lâzımdır, eczacılık şubesi müdürlüğünü doktor yapamaz.» diye Sağlık Encümeninin kabul etmiş olduğu kararı kaldırarak Sağlık Vekâleti Eczacılık Şubesi Müdürünü eczacı olarak kabul etmiştir. Halbuki doktorla eczacı arasında azçok bir rabita mevcuttur. Şimdi aynı Bütçe Encümeni bakıyoruz koskoca bir vekâletin teşkilât kanunundaki ihtisaslara tamamen bir tarafa bırakıyor, ileride takdire bırakıyor. Sözünü de, ben mühendis olduğum için bu hususta bir şey söyleyemem, diye kürsüden iniyor.

Arkadaşlar, bu doğru bir hareket değildir. Mademki bir vekâlet kuruluyor, bunun teşkilât kanununda ihtisasa, tekniğe yer verilmelidir. Mühendis mi olacaktır, mimar mı olacaktır, jeolog mu olacaktır, ne olacak ise bunu hizmet durumuna göre kadroda yazmak lâzımdır. Aksi takdirde birtakım yanlışlıklara yol açar. Bütçe Encümeni, daha çok maliyecidir, Nafia Encümeni ise teknik bir encümandır. Onun için ihtisasa encümeninin takdirine Bütçe Encümeninin hürmet etmesi lâzımdır. Bu bakımdan Nafia Encümeninin kabul ettiği cetveller üzerinde müzakerelerin devamını bilhassa rica etmekteyim.

REİS — Burhanettin Onat, buyurun.

BURHANETTİN ONAT (Antalya) — Efendim; konuşmalar inkişaf ettikçe vaziyet daha iyi tavazzuh ediyor. Yeni kurmak istediğimiz

vekâletin teşkilât kanununda noksanlıklar var. Bunun tamamlanması ve boşluklarının doldurulması için maddenin komisyona iadesi muvafık olur, kanaatindeyim. Bilhassa milyarlar sarfiyle vücuda getireceğimiz yeni tesisler, yeni şehirler, yeni kasabalar, yeni köyler mevzuunda milyonlar, milyarlar harcarken mütehassısların yüksek mimar mı olacak, hijyen uzmanı mı olacak, şehir hijyeni uzmanı mı olacak? Bunların konulması, isimlerinin tasrih edilmesi yerinde olur, kanaatindeyim. Onun için boşluğun doldurulması, noksanlıkların telâfisi için maddenin komisyona iade edilmesini teklif ediyor ve bunun için bir takrir takdim ediyorum.

REİS — Sedat Çetintaş.

SEDAT ÇETİNTAŞ (İstanbul) — Muhterem arkadaşlarım hatırlarlar ki, aziz doktorumuz Burhanettin Onat seyahatte iken, Heyeti Umumiyenin huzuruna çıkmış ve bir de takrir vermiştim. Bununla, bu vekâlete bir de hıfzı-sıhha, Hijyen Umum Müdürlüğü ilâvesini teklif etmiştim. Encümen buna itirazda bulunmuştu. Demin Bütçe Encümeni Sözcüsü arkadaşımızın; «Sedat Çetintaş'a verdiğimiz cevap gibi» şeklinde bir ifade kullanmaları üzerine tekrar huzurunuzu işgal ettim. Biliyorsunuz ki, bu umum müdürlüğün lüzum ve ehemmiyetini 37 - 38 senedir kafamda beslediğimi ve bir sızı olarak içimde duyduğumu da arz etmiştim. Ve sonra da demiştim ki : «Bu vekâlet yeni doğuyor, 150 kiloluk pehlivanlar bile analarından iki kiloluk bir et parçası olarak doğar.» Bu sebeple bu vekâletin doğumunu tebrik edelim. Onun mürebisinden eminiz. Medeni Berk arkadaşımıza inanıyoruz. Amelî sahada bir yer alsın, inkişaf etsin. Onların murakıpları biz değil miyiz? Gelecek sene amelî sahada inkişaf ettikten sonra hijyen umum müdürlüğünü ya kendileri istiycekler veyahut biz empoze edeceğiz, demiştim.

Aziz arkadaşlarım hatırlarlar; şöyle demiştim : Ricat yoluna saptım orada intizar ediyorum. Yoksa Hijyen Umum Müdürlüğünün lüzum ve zaruretinden katiyen feragat etmiş değilim. Bu, günün birinde tahakkuk edecektir. Burhanettin Bey arkadaşım da, kendi ihtisas sahasında olduğu için bu umum müdürlüğünün ilâvesini teklif buyurdular. Müsterih olsunlar; Bütçe Encümenini temsil eden arkadaşımızın verdiği izahat beni de tatmin etmemişti. Kanaatimden zerre kadar feragat etmiş değilim.

REİS — Hulûsi Köymen.

BÜTÇE ENCÜMENİ REİSVEKİLİ HULÛSİ KÖYMEN (Bursa) — Muhterem arkadaşlarım, bu teşkilât tablosunda kadrolar gösterilirken, hizmet mahalline gelecek zevatın ihtisas yeri olması ve Nafia Encümeni noktai nazarına göre bu ihtisas yerine bir de mühendis kaydının ilâve edilip edilmemesi meselesi münakaşayı muhiboldu. Nafia Encümeni ile Bütçe Encümeni arasındaki bu ihtilâfın hallinde söz alan Bütçe Encümeni sözcüsü arkadaşımız burada terditli konuşması dolayısıyla sözcülük icabını, kendi vaziyeti ve meslekî durumu bakımından hakkiyle yapamadı kanaatindeyim. Çünkü sözcünün vazifesi doğrudan doğruya Bütçe Encümeni raporunun ve teklifinin bütünlüğünü müdafaa etmektir. Eğer bu bütünlüğü ihlâl edecek yeni bir teklifle karşı karşıya gelinirse, derhal Bütçe Encümenini toplamak, mümkün olmadığı takdirde Bütçe Encümeninin nokotai nazarını sonuna kadar müdafaa etmesi ve icabederse aksi tezin encümene havalesi suretiyle tetkiki icabeder. Bütçe Encümeni bir karar almış, teknik ve ihtisas kaydını kâfi görmüş. Bütçe Encümeninin heyeti umumiyesiyle aldığı bir karar, bir sözcünün bu şekilde konuşması veyahut Nafia Encümeni Reisinin ifadesiyle ortadan kalkamaz. Kalkması ne İhtizük hükmüne ne de aklı selim ve mantık icabına uygun olur.

Encümen kararının müdafaası encümen sözcüsüne aittir. Encümen sözcüsü, ben bunu müdafaa ediyorum derse müdafaa eder, sonuna kadar müdafaa eder. Aksi takdirde bunun encümene iadesini istemekle iktifa eder. Bu yapıldığına göre biz Burhanettin Onat arkadaşımızın teklifinin encümene madde ile birlikte havalesini teklif ederiz.

REİS — İstiyorsanız takrirlerle beraber maddeyi Bütçe Encümenine havale ederiz.

BÜTÇE ENCÜMENİ REİSVEKİLİ HULÛSİ KÖYMEN (Devamla) — Evet, Maddenin takrirlerle beraber Bütçe Encümenine havalesini rica ediyoruz.

REİS — Bütçe Encümeninin talebi üzerine 15 nci madde takrirlerle beraber encümene verilmiştir.

MADDE 16. — İmar ve İskân Vekili merkez ve taşra teşkilâtında istihdam etmekte olduğu her hangi bir memur veya müstahdemi ifası ve-

kâlete ait bir iş için, orada vekâlet teşkilâtı veya münhal vazife bulunup bulunmaması ile mukayyet olmaksızın, kadrosunda gösterilen tahsisat ile merkez veya taşrada dilediği yerde istihdam edebilir.

REİS — Takrir var efendim; okuyoruz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Sayın Riyasetine
İnar ve İskân Vekâleti Kuruluş ve Vazifeleri hakkındaki Kanun lâyihasının 16 ncı maddesinin tayyî hakkında esbabı mucibeli teklifimi saygı ile arz ederim.

Niğde Milletvekili
Asım Eren

Esbabı mucibesi :

1. Memurun, vekâlet tensibiyle, teşkilâtı ve kadrosu olsun olmasın, istediği yerde kullanmak yetkisi ile yerini değiştirmenin mahzurları :

a) Memurun moralinin bozulması, iş veriminin azalması,

b) İhtisas hâsıl olmasına mâni olması,

c) Âmir makama karşı itimat duygusunun azalması,

d) Memur ahlâkında vazife bütünlüğü şartından başkaca, üstlerine ve âmirlerine tabasbus, hulûl ve müdahane hislerine yol açması,

e) Lüzumlu yerde gerekecek kadrodan mahrum kalınması,

f) Partizan veya beşerî inifale bağlı tesirlere alet olmasıdır.

2. Emekli Sandığı Kanununun 39 ncü madde B fıkrasının memur sınıfında insan haklarına aykırı bir baskı ve hoşnutsuzluk aleti olması gibi işbu 16 ncü madde dahi memuru ve onların ailelerinin mecmuu olan halk kütlelerini Hükümetten soğutacağından böyle bir maddeyi bir nevi kundak gibi bu yeni vekâletin temeline vaz'etmekte ancak zarar melhuzdur. Lâğvı bu sebeple de lâzımdır.

Bu sebeplerle teklifim şudur :

Teklif ettiğim şekil :

«16 ncü maddenin lâyihadan tayyedilmesinin Umumi Heyetçe karara bağlanması.»

Niğde Milletvekili
Asım Eren

REİS — Mehmet Hazer.

MEHMET HAZER (Kars) — Muhterem arkadaşlar, memurların, vekâletçe lüzum görülen yerde kadro mülâhaza etmeden istihdamı bizim

mevzuatımızda, 4536 sayılı Kanunda yer almıştır. Fakat tatbikatta bu kanun çok kötü kullanılmış, birçok memurlar lüzumsuz yere vazifelerinden alınmış, ne hareirah ne de bir tazminat verilmiştir. Onun yerine gönderilen de aynı şekilde istihdam edilmiştir. Bu şekilde hizmet aksatılmıştır; bir.

İkincisi, biraz evvel Yüksek Heyetinizin ve Bütçe Encümeninin üzerinde hassasiyet gösterdiği bir nokta vardır: İhtisas elemanlarının ihtisas yerlerinde kullanılması. Eğer bu maddeyi kabul edersek, ihtisas hakkında hangi maddeyi koyarsanız koyun vekâlet memurunu istediği yerde kullanmakta muhtar olduğuna göre bu bir hüküm ifade etmeyecektir. Esasen arz ettiğim gibi umumi hüküm olarak mahzurludur ve bir de bu vekâletin kuruluşu dolayısıyla ayrıca tedvin etmek çok daha mahzurludur. Bu maddenin tüm olarak metinden çıkarılması ve hattâ umumi hükümlerden çıkarmak yoluna gidilirse lâzımgelir. Bu suretle hem hizmet aksamaz ve fuzuli yer işgal etmez ve ayrıca yeni hükümle vekâlet Yüksek Huzununza çıkmış olmaz. Bu itibarla okunan takrire bendeniz de iştirak ederek, bu maddenin tayyîni Yüksek Heyetinizin de kabul etmesini rica ediyorum.

REİS — Asım Eren.

ASIM EREN (Niğde) — Muhterem arkadaşlar, mevzuubahis olan mesele idari tasarrufla teşriî tasarrufla bir mücadele sahnesidir. Filhakika ilimde idari tasarruf sahası üzerinde ciltlerle kitap yazılmıştır, ama biz onları bir tarafa bırakalım da yakın realiteye bakalım: Tatbikatta pek yakın bir mâziden beri, yani; 1950 den beri tatbik edilmekte olan Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 39 ncü maddesinin (B) fıkrasına göre kendi salâhiyetleri dâhilinde vekillerin emekliye sevk ettikleri pekçok ordu mensubu ile beraber ordu dışından aynı şekilde emekliye sevk edilip de Büyük Millet Meclisinin atıfetine müracaat edenlerden yüzde 91 i Büyük Millet Meclisince geriye çevrilerek hizmetleri iade edilmiştir. Bu istatistik ve bu hakikat meydanda dururken idari tasarruf sahasında bizdeki bir teamülî yeniden kanunlaştıran bir madde ile bu vekâlete ve hele bu sayın vekile... (Soldan; güürültüler)

REİS — Asım Bey lütfen şahsiyata girmeyiniz.

ASIM EREN (Devamla) — Bu salâhiyetin verilmesini asla tecviz etmiyorum.

Muhterem arkadaşlar; hakikatler, tecrübe edilmiş hakikatler üzerinde bile bile yanlış yolda yürümek akli cemiyetlerde vârit değildir. Biz memurlarımızın inzibatından emin değilsek bunu vekâlete mevdu olan idarî, inzıbatı ve hattâ cezai müeyyidelerle karşılamak mevkiinde değil miyiz? Sayın Vekil neden endişe ediyorlar? Böyle bir şey koymazlarsa bir memurun yapacağı yolsuzluk ve her hangi bir muamele dolayısıyla kendileri istedikleri muameleyi tatbikte muhayyer değiller midir? Bu maddeyi koymak suretiyle Sayın Vekil idari tasarrufları kanuni maske ile örtmek suretiyle belki de memleket menfaatlerine muzir her hangi bir hareketi millete kabul ettirmek arzusundadırlar. Kendi kudretinde zaten mündemiç olan bir idari muamelenin icabında yapılmasından neden çekiniyorlar. Benim mâruzatım budur, bunun tayyî Meclisi Âliye yakışır. Hürmetle rimle.

REİS — İmar ve İskân Vekili.

İMAR VE İSKÂN VEKİLİ MEDENİ BERK (Niğde) — Muhterem arkadaşlarım; gerek takdir sahibi arkadaşımızın ve gerekse Mehmet Hazer arkadaşımızın kanun tasarısının 16 ncı maddesi hakkındaki mütalâalarını dinledik.

Arkadaşlarımız iddia ederler ki; bu maddede mevcudolan ve vekilin merkez ve taşra teşkilâtında istihdam etmekte olduğu her hangi bir memur veya müstahdemi, ifası vekâlete ait bir iş için orada vekâlet teşkilâtında münhal vazife bulunup bulunmamasına mukayyet olmaksızın, kadroda gösterilen başka yerlerde istihdam etme keyfiyeti doğrudan doğruya bugün kabul edilecek kanun maddesi içinde, başka yerlerden eleman bulmak suretiyle keyfi tasarruf edeceğine delil sayılmaktadır.

Esasen bu hüküm 5439 sayılı Kanununun 2 ncı maddesinde mevcut bulunmaktadır. Şimdiye kadar kabul edilmiş bulunan vekâlet teşkilât kanunlarında bu hüküm mevcuttur. Binaenaleyh bu vekâletin bünyesine konulan bir hüküm, diğer vekâletlerin bünyesinde bulunan bir hükümse, bu vekâlet bünyesinde bulunuyor diye tenkidetmeye kimsenin hakkı yoktur.

Burada şunu ilâve edeyim ki, şimdiye kadar bu kanun vesilesiyle söz almış bulunan Asım Eren arkadaşımız âdeta bu kanunu değil, Niğ-

de Mebusu Vekil Medeni Berk'i mütemadiyen tenkid etti. (Soldan, doğru sesleri, alkışlar)

Arkadaşlar, ben kendisine, birinci mütalâasına da, ikinci mütalâasına da, üçüncü mütalâasına da cevap vermedim. Ve bugün de gene, müsaade ederseniz cevap vermeyeceğim. Yalnız bu arkadaşımız benim acaba hangi keyfî tasarrufumu gördü de kanunun bu maddesine sığınarak bitaraf hareket etmeyeceğimi söylüyor? Asıl kendisi bu maddenin arkasına gizlenerek burada şahsım hakkında mütalâa beyan ediyor.

Şimdiye kadar İmar ve İskân Vekili olarak veya, kendi tâbiriyle, İmar Vekili olarak hangi işte bitaraf hareket etmedimse lütfen gelip burada söylesin. Burada teşriî vazife ile idari vazifenin çarpıştığını söylediler. Mevzu hakkında bir delil gösterirlerse ben de kendilerine iştirak ederim. (Soldan, alkışlar.)

REİS — Asım Eren.

ASIM EREN (Niğde) — Muhterem arkadaşlar, şüphesiz ki, mevzuubahsolan mesele, şahsi bir mesele değildir. Bendeniz kanunun heyeti umumiyesi üzerinde konuşurken söylediğim ve şimdi de teyidettiğim gibi Sayın Vekil Medeni Berk, Niğde'den Ovacık köyü heyeti ihtiyariyesi, Bor'un Bayat köyü heyeti ihtiyariyesi yalnızcağaç köyü heyeti ve daha isimlerini saymaya lüzum görmediğim heyeti ihtiyariyeler ve hattâ Demokrat Partiye mensup arkadaşlar makamına geldikleri ve kendilerine.. (Soldan, gürültüler)

REİS — Asım Beyefendi, çok rica ederim burada şahsiyat yapmayın.

ASIM EREN (Devamla) — Efendim, benden misal istediler.

REİS — Lütfen kanun maddesi çerçevesi içinde konuşun.

ASIM EREN (Devamla) — Görüyorsunuz ki, arkadaşlar, hakikatler konuşurulmuyor.

REİS — Çok rica ederim Asım Beyefendi, bir vekili siygaya çekmek isterseniz sual tavrı yoluyla gelmekte serbestsiniz. Nizamname sarıhtir. Bu maddeyi vesile yaparak, bu şekilde şahsiyat yapmayı sizin şahsınıza asla yakıştıramaktayım.

ASIM EREN (Niğde) — Şahsiyat vâdisinde Sayın Vekili konuştuğunuz gibi beni de konuşturunuz.

REİS — Efendim, madde hakkında başka söz istiyen yok. 16 nci maddenin tayyını talebeden Asım Eren arkadaşımızın takririne encümen iştirak etmemektedir. Takriri yüksek reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Takrir reddedilmiştir.

Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Beşinci bölüm

Çeşitli hükümler

MADDE 17. — Türkiye Emlâk Kredi Bankası hakkındaki 4947 sayılı Kanunla Maliye Vekâletine, İller Bankası hakkındaki 4759 sayılı Kanunla Dahiliye Vekâletine tanınmış olan vazife, hak ve salâhiyetler, 4947 sayılı Kanunla Türkiye Emlâk Kredi Bankasının umumi heyetlerinde Hazineye ait (A) grubu hisse senetlerini temsil hakkı İmar ve İskân Vekâletine devredilmiştir. Şu kadar ki, 4947 sayılı Kanunun 8 nci maddesi hükmü mahfuzdur.

Türkiye Emlâk Kredi Bankası ile İller Bankasının hazırlayacakları iş programları İmar ve İskân Vekâleti tarafından tasdik olunduktan sonra tatbik olunur.

REİS — Madde hakkında söz istiyen?.. Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 18. — 5237 sayılı Kanunun 40-42 nci ve 6802 sayılı Kanunun 66 nci maddelerinde, Dahiliye Vekâleti emrinde toplanacağı yazılı bulunan fon hesapları İmar ve İskân Vekâleti emrinde toplanır. Bunların belediyelere tahsis ve tevzii 5116 sayılı Kanun hükümleri dairesinde İmar ve İskân Vekâletince yapılır. Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar mütaakıp yıllar tahsilâtı karşılık gösterilmek suretiyle yapılan tahsisler ve bunların faizleri bu fondan karşılanır.

REİS — Madde hakkında söz istiyen?.. Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 19. — 5840 sayılı Kanunla Başvekâlete bağlanmış bulunan Toprak ve İskân İşleri Umum Müdürlüğü İmar ve İskân Vekâletine bağlanmıştır.

REİS — Bir takrir var, okuyoruz, efendim.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyasetine Şifahen arz ettiğim sebeplere binaen İmar ve İskân Vekâleti kuruluş ve vazifeleri hakkındaki kanun tasarısının 19 ncu maddesine aşağıdaki ilâvenin yapılmasını arz ve teklif ederim.

7 . IV . 1958

Adana Milletvekili
Kemal Sarıbrahimoğlu

MADDE 19. — 5840 sayılı Kanunla Başvekâlete bağlanmış bulunan Tapu ve Kadastro Umum Müdürlüğü İmar ve İskân Vekâletine bağlanmıştır.

REİS — Adana Mebusu Kemal Sarıbrahimoğlu arkadaşımız bu maddeye, Başvekâlete bağlı Tapu ve Kadastro Umum Müdürlüğünün bağlanmasını istemektedir. Bu hususta encümenin bir noktinazarı var mı, iştirak ediyor mu?

BÜTÇE ENCÜMENİ ADINA ŞEVKİ ERKER (Erzurum) — İştirak etmiyoruz.

Yalnız metinde bir değişiklik yapılmıştır.

REİS — Takriri reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Takrir reddedilmiştir.

Madde üzerinde encümen redaksiyon değişikliği yapmıştır. Bu değişiklikle maddeyi tekrar okuyoruz.

Madde 19. — İmar ve İskân Vekâletinin iş iskân, göçmen iskânı ve topraksız çiftçiyi topraklandırma vazifelerini yapmak üzere 5840 sayılı Kanunla Başvekâlete bağlanmış bulunan Toprak ve İskân İşleri Umum Müdürlüğü bu vekâlete bağlanmıştır.

REİS — Maddeyi yeni şekliyle reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 20. — 3611 sayılı Kanunla Nafia Vekâletinin vazifeleri meyanında bulunan imar işleri ile tabii âfetler dolayısıyla hususi kanunlarla Nafia Vekâletine verilmiş olan vazife ve salâhiyetler bütün hukuk ve vecaibiyle İmar ve İskân Vekâletine devrolunmuştur. Gerek bu işlerin ifası zmnında 3611 sayılı kanun ve gerek 1351, 3196 sayılı kanunlarla Dahiliye Vekâletine ve 4623, 4759, 6665 ve 6785 sayılı kanunlar ve diğer kanun ve nizamnamelerle şehircilik ve imar işleri hakkında Nafia Vekiline ve Nafia Vekâletine, 5840 sayılı Kanunla Başvekâlete ve meriyette bulunan Toprak ve İskân kanunları ile diğer vekâletlere ayrı ayrı verilmiş

olan ve yine 6143 sayılı Kanunla muaddel 4947 sayılı Kanunun dokuzuncu maddesi ile İcra Vekilleri Heyetine tanınan hak, vazife ve salâhiyetler İmar ve İskân Vekâletince ifa ve istimal edilmek üzere bu vekâlete devredilmiştir.

REİS — Madde hakkında söz istiyen...? Yok. Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 21. — Finansmanı Hükümetçe temin edilmek kaydıyla köy meskenleri ve iş yerleri inşası hususunda tesbit edilecek esaslar ve şartlar dairesinde sermayesinin yarısından fazlası Devlete ait ve iş mevzuları bu kanun hükümleri ile ilgili bulunan bankalar ve bunlara bağlı müesseselere alâkalı vekâletin muvafakatiyle İmar ve İskân Vekâleti vazife verebilir.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 1. — Nafia Vekâletinin İmar ve İskân Vekâletine intikal eden işlerine, Dahiliye Vekâletinin İller Bankası ile ilgili muamelelerine ait dosyalar ve evrak İmar ve İskân Vekâletine devrolunmuştur. Bu devir muamelesi en geç altı ay zarfında yapılır.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 2. — 3656 ve 4644 sayılı kanunlara bağlı (1) numaralı cetvellerde gösterilen Nafia Vekâletine ait kadrolardan işbu kanuna ekli (2) numaralı cetvelde gösterilenler kaldırılmıştır.

REİS — Encümen, muvakkat ikinci maddenin encümene gönderilen maddeye bağlı 1 numaralı cetvelle bir irtibatı var mı?

BÜTÇE ENCÜMENİ ADINA ŞEVKİ ERKER (Erzurum) — Alâkası yoktur.

REİS — O halde, muvakkat ikinci maddeyi reylerinize arz ediyorum, Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 3. — Bu kanuna bağlı (1) sayılı cetvelde yazılı kadrolardan ilişik (L) işaretli cetvelde gösterilenler 1958 malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (L) işaretli cetvele eklenmiştir.

REİS — Bu maddenin cetvelle bir alâkası var mı?

BÜTÇE ENCÜMENİ ADINA ŞEVKİ ERKER (Erzurum) — Yoktur, efendim.

REİS — O halde maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 4. — Bu kanuna bağlı (D) işaretli cetvelde gösterilen kadrolar 1958 malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (D) işaretli cetvele eklenmiştir.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir...

MUVAKKAT MADDE 5. — 1958 malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerin Nafia Vekâleti kısmındaki tahsisatlardan İmar ve İskân Vekâletine taallük edenlerini, Nafia ve İmar ve İskân Vekâletlerinin teklifi üzerine aynı cetvellerde İmar ve İskân Vekâleti başlığı altında yeniden açılacak kısım ve tertiplere nakletmeye Maliye Vekili mezundur.

REİS — Okunan bu muvakkat maddenin encümene iade edilen cetvelle bir alâkası var mı?

BÜTÇE ENCÜMENİ ADINA ŞEVKİ ERKER (Erzurum) — Yoktur, efendim.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum, kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

REİS — 15 nci maddenin encümene havalesi dolayısıyla meriyet maddelerinin müzakeresini ve reye arzını o maddenin encümenden gelmesine bırakıyoruz.

7 Mayıs 1958 Çarşamba günü saat 15 te toplanılmak üzere İnikada nihayet veriyorum.

Kapanma saati : 16,23

